

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Paisaxe e Hábitat sostible		Código	630G02056
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Quinto	Optativa	6
Idioma	Castelán/Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Proxectos Arquitectónicos, Urbanismo e Composición			
Coordinación	Rodriguez Alvarez, Jorge	Correo electrónico	jorge.ralvarez@udc.es	
Profesorado	Rodriguez Alvarez, Jorge Rodriguez Blanco, Emilio	Correo electrónico	jorge.ralvarez@udc.es emilio.rblanco@udc.es	
Web	http://paisaxeetsac.blogspot.com.es/ https://www.facebook.com/pages/Paisaxe-e-Habitat			
Descripción xeral	Paisaxe non é igual a natureza. O concepto de paisaxe implica a elaboración dun esquema mental fortemente influenciado pola suma aditiva de experiencias culturais. A natureza é unha entidade en si mesma, mentres que a paisaxe precisa ser interpretada ou experimentada. A través do coñecemento das relacións que se establecen entre o paisaxe e a experiencia, así como do axentes causantes de esas relacións será posible abordar unha interpretación dos paisaxes existentes e a súa reformulación creativa. A materia trata de introducir ao alumno no entendemento dos elementos que componen a paisaxe e as relacións que establecen entre eles. O obxectivo é dotar ao alumno das ferramentas necesarias para poder integrar estudos, e criterios paisaxísticos nos seus proxectos de arquitectura e urbanismo. O foco da materia está na paisaxe resultante das intervencións do ser humano dentro do seu hábitat. Hábitat entendido como o medio ambiente no que o humano se desenvolve, vive, traballa e do que extrae recursos. Unha parte fundamental da materia tratará as relacións entre a paisaxe e a preservación dese hábitat; o hábitat sostible.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Análise e estudio do medio físico e os valores ambientais		A34 A35 A41 A45 A47 A51 A52 A55 A58 A67 A69	B1 B2 B3 B4 B5 C6 C7 C8
Representación da paisaxe, elementos e composición aplicados á planificación territorial		A2 A3 A4	B7 B8
Coñecemento dos principios da ecoloxía urbana		A44 A45 A46 A47	

Integración efectiva de criterios ambientais e estéticos no deseño de espacios abertos, rúas, prazas, parques ou xardíns	A17 A19 A20 A36 A40 A53		
Desenrolo da capacidade de observación crítica e construtiva en relación ao medio ambiente urbano	A40	B4 B5	C1 C5 C6
	A37 A39 A54 A57 A59	B6	

Contidos	
Temas	Subtemas
PRINCIPIOS BÁSICOS E INTRODUCCIÓN	Introducción: Os valores ambientais O debuxo coma ferramenta Ferramentas de análise
TEORÍAS E MÉTODOS NA PAISAXE NA ESCALA TERRITORIAL	Análise e valoración ambiental Ecoloxía da paisaxe Cidades sostenibles
O PROXECTO DE PAISAXE	As paisaxes do home: do xardín do paraíso ao xardín ecológico A paisaxe coma sustrato da acción artística O proxecto do espazo público
A PAISAXE DA METRÓPOLIS	A mobilidade urbana Forma urbana e enerxía

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A51 A52 A53 A55 A58 A67 A69 B8	13	26	39
Obradoiro	A17 A19 A20 A34 A35 A36 A41 A44 A45 A46 A47 B3 B4 B5 C1 C4 C6	30	60	90
Análise de fontes documentais	A40 B1 B2 C7 C8	1	4	5
Proba mixta	A37 A39 A40 A45 A46 A47 A51 A52 A53 A54 A55 A57 A58 A59 A67 A69 B2 B3 B6 B7 B8 C1	4	8	12
Actividades iniciais	A2 A3 A4 B7 C3 C5	2	1	3
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Cada semana introducirase un tema relacionado cos contidos da materia mediante presentación dos docentes. O alumno terá que complementar esa presentación coa lectura de extractos de bibliografía recomendada.
Obradoiro	Dúas horas á semana adicáránse ao traballo práctico na aula que consistirá nun proxecto de análise en intervención nun ámbito con interese ambiental. Realizarase en grupo.
Análise de fontes documentais	Unha parte importante do traballo na paisaxe consiste en seleccionar a recopilar a información e os datos relevantes. Por elo o alumno deberá familiarizarse cos instrumentos más utilizados na disciplina.
Proba mixta	Composta por: Proba de resposta múltiple : Preguntas relacionadas cos contidos vistos en clase e múltiples opcións de resposta onde só unha é correcta Proba de carácter práctico: basada nun posible caso real de intervención sobre a paisaxe. Realizarase de forma individual na aula designada
Actividades iniciais	A primeiras dúas semanas de clase consistirá na exposición dos contidos e o desenvolvemento da materia e o arranque dos traballos, coa visita ao ámbito e a primeira aproximación as fontes documentáis

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Obradoiro	Os traballos da materia realizaranse segundo as orientacións do profesor. Os obradoiros desenvolveranse na aula onde o profesor estará dispoñible para responder as dúbidas que xurdan. O seguimento das actividades iniciais realizaráse nas sesións de corrección ou nas horas de tutorías. As cuestións ou dúbidas comúns poderán resolverse a través do moodle ou tutorías
Actividades iniciais	
Análise de fontes documentais	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Obradoiro	A17 A19 A20 A34 A35 A36 A41 A44 A45 A46 A47 B3 B4 B5 C1 C4 C6	Valorarase o coñecemento e comprensión dos principios introducidos no curso. Demostración de pensamento innovador e creativo. Coherencia cos enunciados do exercicio. Clara presentación dos resultados. Capacidade gráfica de ilustrar os resultados de xeito visual e capacidade de comunicación verbal e non verbal	40
Proba mixta	A37 A39 A40 A45 A46 A47 A51 A52 A53 A54 A55 A57 A58 A59 A67 A69 B2 B3 B6 B7 B8 C1	Uso responsable das ferramentas e coñecementos impartidos no curso. Pensamento innovador creativo. Observación e capacidade crítica. Presentación gráfica.	40
Actividades iniciais	A2 A3 A4 B7 C3 C5	Habilidade para seleccionar e organizar a información. Capacidad para analizar o lugar segundo as variables ambientais más relevantes	5
Sesión maxistral	A51 A52 A53 A55 A58 A67 A69 B8	Valorarase a asistencia e a participación activa así coma a lectura da bibliografía proposta en cada tema	10
Análise de fontes documentais	A40 B1 B2 C7 C8	Habilidade para seleccionar e organizar a información. Deseño gráfico e ilustración dos resultados da análise	5

Observacións avaliación

O modo más doado e deseñable de superar a materia é por curso.

Para elo é necesario asistir as clases e obradoiros (80% asistencia mínima) e acadar a calidade mínima nos traballos segundo os criterios de avaliación enumerados anteriormente.

A proba mixta valorará o aproveitamento das clases maxistrais, polo que é recomendable non so asistir senón a participación activa

O traballo de curso será desenvolvido dentro do obradoiro e no traballo fora da aula, as correccións faranse nos obradoiros.

Para

optar ao aprobado na segunda oportunidade haberá que entregar o 100% das prácticas realizadas no curso e alcanzar un nivel de aprobado nas mesmas. O exame da segunda oportunidade abarcará os temas introducidos no curso, pero en maior profundidade, considerando a bibliografía referida como fonte de información necesaria para superar a proba.

Fontes de información

Bibliografía básica	[B] Disponible en la biblioteca de la UDC Ábalos, I. (2008) Atlas pintoresco .Vol. 1: el observatorio. Gustavo Gili [B] Ábalos, I. (2008) Atlas pintoresco .Vol. 2: los viajes. Gustavo Gili [B] Ábalos, I. (2009) Naturaleza y artificio : el ideal pictórico en la arquitectura y paisajismo contemporáneos. Gustavo Gili [B] Álvarez, D. (2007) El Jardín en la arquitectura del siglo XX . Editorial Reverté [B] Batlle, E. (2011) El jardín de la metrópoli. Gustavo Gili. Barcelona Dorothée, I. (1993) The modernist garden in France . Yale University (2008) Cusveller,S. Dijk,O. Schipper, K. ed. (2000) Remaking NL City, Landscape, Infrastructure. Amsterdam : S@M [B] Galí-Izard, T. (2005) Los mismos paisajes ideas e interpretaciones . Gustavo Gili [B] Jellicoe G. y S. (1995) El Paisaje del Hombre Barcelona G.G. [B] Laurie, M. (1995) Introducción a la Arquitectura del Paisaje Barcelona G.G. [B] Levy, Leah (1998) Kathryn Gustafson. Sculpting the land . Spacemakers Press [B] Lynch, K. (1980) La Planificación del Sitio Barcelona G.G. 1980 [B] McGrath, B. (2008) Digital Modelling for Urban Design . Wiley [B] Mertens, E. (2010) Visualizing Landscape Architecture . Birkhäuser [B] Molinari, L. ed. (2000) West 8 . Skira [B] Montero, M. I. (2001) Burle Marx el paisaje lírico . GG [B] Navés Viñas, F. (1992) El Árbol en la Jardinería y el Paisajismo Barcelona Omega 1992 [B] Nielsen, B. Dam, T. Thompson, L. (2007) European Landscape architecture:best practice in detailing. Routledge [B] Reid, G.W. (2002) Landscape Graphics . Plan, section and Perspective Drawing of Landscape Spaces. Watson Guptill. New York [B] Rodríguez Álvarez, J. (2015) Apuntes de paisaje: el análisis ambiental. Repronor [disponibles en reproducción] Shannon, K. Smets, M. (2010) The Landscape of Contemporary Infrastructure . Nai Publishers Simonds, J. O. (1978) Earthscape . A Manual of Environmental Planning. McGrawHill [B] Simonds, J.O. (1961) Landscape Architecture New York McGraw Hill 1961 [B] Steenbergen, C. (2008) Composing Landscapes . Analysis, Typology and Experiments for design. Birkhäuser Steenbergen, C. Reh, W. (2001) Arquitectura y Paisaje . La proyección de los grandes jardines europeos. Gustavo Gili [B] Swaffield, S. (2002 ed.) Theory in Landscape Architecture . University of Pennsylvania PressVaccarino, R. (2000) Roberto Burle Marx. Landscapes Reflected . Princeton Architectural Press [B] Waterman, T. (2009) Principios Básicos de la Arquitectura del Paisaje . Nerea Académica [B]

Bibliografía complementaria	[B] Disponible en la biblioteca de la UDC. Ábalos, I. (2008) <i>Atlas pintoresco</i> .Vol. 1: el observatorio. Gustavo Gili [B]. Ábalos, I. (2008) <i>Atlas pintoresco</i> .Vol. 2: los viajes. Gustavo Gili [B]. Ábalos, I. (2009) <i>Naturaleza y artificio : el ideal pictórico en la arquitectura y paisajismo contemporáneos</i> . Gustavo Gili [B]. Álvarez, D. (2007) <i>El Jardín en la arquitectura del siglo XX</i> . Editorial Reverté [B]. As Paisaxes do Home· Bell, P.A. Greene, T.C. Fisher, J.D. Baum, A. (2001) <i>Environmental Psychology</i> . Harcourt [B]. Bell, S. (1999) <i>Landscape : Pattern, Perception and Process</i> . London E.& Spon [B]. Bruse, M. (v.2009) <i>Envi-met 3.1 Manual</i> . Celik, Z. Favro, D. Ingersoll, R. (1994) <i>Streets. Critical perspectives on Public Space</i> . University of California Press [B]. Constant, C. (1994) <i>The woodland cemetery toward a spiritual landscape</i> , Erik Gunnar Asplund and Sigurd Lewerentz, 1915-1961. Byggförlaget [B]. Corner, J. ed. (1999) <i>Recovering Landscape . Essays in Contemporary Landscape Architecture</i> . Princeton University Press [B]. Forman, R.T.T. (1999) <i>Land mosaics . The ecology of landscapes and regions</i> . Cambridge University Press [B]. Givoni, B. (1998). <i>Climate Considerations in Building and Urban Design</i> . Van Nostrand Reinhold. [B]. Givoni, B. (1998). <i>Climate Considerations in Building and Urban Design</i> . Van Nostrand Reinhold. [B]. <i>Habitar a paisaxe</i> . Kirschenmann, J.C. (1984) <i>Vivienda y Espacio Público. Rehabilitación Urbana y Crecimiento de la Ciudad</i> . Gustavo Gili [B]. Krier, R. (2003) <i>Town Spaces. Contemporary Interpretations in Traditional Urbanisms</i> . Birkhäuser· Laurie, M. (1995) <i>Introducción a la Arquitectura del Paisaje</i> Barcelona G.G. [B]. López de Asiaín, J. (2001) <i>Arquitectura, ciudad, medio ambiente</i> . Sevilla: Universidad de Sevilla [B]. Lynch, K. (1966) <i>La Imagen de la Ciudad</i> Ed. Infinito 1966 [B]. Lynch, K. (1980) <i>La Planificación del Sitio</i> Barcelona G.G. 1980 [B]. Marshall, S. (2005) <i>Street Patterns</i> . Spon Press [B]. McGrath, B. (2008) <i>Digital Modelling for Urban Design</i> . Wiley [B]. Mertens, E. (2010) <i>Visualizing Landscape Architecture</i> . Birkhäuser [B]. Montero, M. I. (2001) <i>Burle Marx el paisaje lírico</i> . GG [B]. Moughtin, C. (1992) <i>Urban Design. Street and Square</i> . Butterworth Architecture [B]. Nielsen, B. Dam, T. Thompson, L. (2007) <i>European Landscape architecture:best practice in detailing</i> . Routledge [B]. Pozueta Echavarri, J. dir. (2009) <i>La Ciudad Paseable</i> . CEDEX [B]. Prinz, D. (1983) <i>Planificación y configuración Urbana</i> Barcelona G.G. 1983 [B]. Reid, G.W. (2002) <i>Landscape Graphics . Plan, section and Perspective Drawing of Landscape Spaces</i> . Watson Guptill. New York [B]. Simonds, J. O. (1978) <i>Earthscape . A Manual of Environmental Planning</i> . McGrawHill [B]. Simonds, J.O. (1961) <i>Landscape Architecture</i> New York McGraw Hill 1961 [B]. Steenbergen, C. (2008) <i>Composing Landscapes . Analysis, Typology and Experiments for design</i> . Birkhäuser· Steenbergen, C. Reh, W. (2001) <i>Arquitectura y Paisaje . La proyección de los grandes jardines europeos</i> . Gustavo Gili [B]. Szokolay, S. (1996). <i>Solar Geometry</i> . PLEA Note 1. PLEA International / University of Queensland.. Tillman Lyle, J. (1985) <i>Design for Human Ecosystems . Landscape, Land Use and Natural Resources</i> . Van Nostrand Reinhold Co.. Vaccarino, R. (2000) <i>Roberto Burle Marx. Landscapes Reflected</i> . Princeton Architectural Press [B]. Viljoen, A. ed. (2005) <i>CPLUS Continuous Productive Urban Landscapes . Designing Urban Agriculture for Sustainable Cities</i> . Architectural Press· Waterman, T. (2009) <i>Principios Básicos de la Arquitectura del Paisaje</i> . Capítulo 4. Representaciones. Nerea Académica [B]. Waterman, T. (2009) <i>Principios Básicos de la Arquitectura del Paisaje</i> . Nerea Académica [B]. Weilacher, U. (2008) <i>Syntax of landscape . The landscape architecture of Peter Latz and Partners</i> . Birkhauser [B]. Bibliografía complementaria· Álvarez, S. (1991) <i>Architecture and Urban Space Proceedings of the Ninth International PLEA Conference</i> , Seville Spain September 24-27, 1991. Klwer Academic Publishers [B]. Anderson, S. (1978) <i>On Streets</i> . MIT Press· Chatzidimitriou, A. and S. Yannas (2004). <i>Microclimatic Studies of Urban Open Spaces in Northern Greece</i> . Proc. PLEA 2004, Eindhoven, Vol. 1 pp83-88.. Dorothée, I. (1993) <i>The modernist garden in France</i> . Yale University (2008) Cusveller,S. Dijk,O. Schipper, K. ed. (2000) <i>Remaking NL City, Landscape, Infrastructure</i> . Amsterdam : S@M [B]. Jacobs, A.B. (1993) <i>Great Streets</i> . MIT Press [B]. Jenks, M. and N. Dempsey (2005). <i>Future Forms and Design for Sustainable Cities</i> . Architectural Press.. Knaack, U. Klein, T. Bilow, M. (2008) <i>Imagine deflateables</i> . Delft University of Technology [B]. Levy, Leah (1998) Kathryn Gustafson. <i>Sculpting the land</i> . Spacemakers Press [B]. Lim, C.J. Liu, E. (2010) <i>Smartcities+Eco-warriors</i> . Routledge· Magalef, R. (1998) <i>Ecología</i> . Ediciones Omega [B]. Marshall, S. (2005) <i>Street Patterns</i> . Spon Press [B]. Molinari, L. ed. (2000) <i>West 8</i> . Skira [B]. Reas, C. Fry, B. (2007) <i>Processing : a programming handbook for visual designers and artists</i> .MIT Press [B]. Spuybroek, L. (2009 ed.) <i>Research&Design: the architecture of variation</i> . Thames & Hudson [B]. Staub, U. Geiser, R. (2008) <i>Explorations in architecture : teaching, design research</i> . Birkhauser [B]. Swaffield, S. (2002 ed.) <i>Theory in Landscape Architecture</i> . University of Pennsylvania Press· Terzidis, K. (2006) <i>Algorithmic Architecture</i> . Elsevier [B]. Yannas, S. (2000) <i>Toward More Sustainable Cities</i> . Solar Energy JournalVol. 70 No. 3 pp281-294,Elsevier Science Limited.. Yannas, S. (2000). <i>Solar Control. En Designing for Summer Comfort</i> . EC Altener Programme. Environment &

UNIVERSIDADE DA CORUÑA

Energy Studies Programme, AA Graduate School, London

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Urbanística 1/630G02018

Urbanística 4/630G02032

Proxectos 4/630G02016

Proxectos 2/630G02006

Proxectos 3/630G02011

Proxectos 1/630G02001

Urbanística 3/630G02029

Urbanística 2/630G02024

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías